

Jij en de Bijbel

Bijbelverhaal, Sam en Anne, wist je dat, puzzelen en internetten

De wijngaard van Naboth

Koning Achab lag boos op bed, omdat Naboth zijn wijngaard niet aan hem wilde verkopen. Hij wilde niet eten of drinken en niemand spreken. Zijn vrouw Izebel ging naar hem toe, en vroeg wat er aan de hand was. Toen hij het verteld had, lachte ze hem uit: "Wat ben jij nou voor een koning", zei ze. Zij zou er wel voor zorgen dat hij die wijngaard kreeg. Ze bedacht een heel gemeen plan. Voorzichtig voerde ze het uit. Ze schreef brieven naar de voornaamsten van de stad. Ze moesten doen alsof God boos was, en proberen de boosdoener te vinden. Ze moesten een vasten uitroepen en een vergadering houden. Naboth moest op de belangrijkste plaats gezet worden. Ook moesten ze twee valse getuigen huren, die Naboth moesten beschuldigen dat hij God en de koning vervloekt had. Als straf moest hij gedood worden. Niemand durfde te protesteren. Naboth kwam en wist niets van dit boosaardige plan. Hij werd inderdaad vals beschuldigd en snel meegenomen. Buiten de stad brachten ze hem om. Toen Izebel het hoorde ging ze triomfantelijk naar Achab: "De wijngaard is nu van jou, Naboth en zijn zonen zijn dood".

Achab was heel blij, en ging snel naar de wijngaard. Trots liep hij daar rond. God had lang geduld gehad met Achab, maar nu was hij te ver gegaan. Elia moest hem een vreselijk oordeel gaan vertellen. Achab was juist zo blij met de wijngaard, toen daar Elia ineens voor hem stond!. Boos zei Achab: "Heb je me gevonden mijn vijand?". Elia zei dat God hem gestuurd had, omdat Achab dit grote kwaad gedaan had. Daarom zou God hem straffen en zorgen dat niemand van zijn zonen koning zou worden, want hij zou met zijn hele familie omkomen. Ook Izebel zou gestraft worden. Achab schrok heel erg en toonde berouw. Hij deed een boetekleed aan en ging vasten. Izebel vond het onzin, bespote hem zelfs. Nu luisterde Achab niet naar haar, hij vreesde God. God zag het en was hem genadig: het oordeel zou niet komen in zijn leven. Nadat Achab gestorven was, volgde zijn zoon Ahazia hem op. Hij was even ongehoorzaam als zijn vader. God zorgde ervoor dat het vreselijke oordeel nu wel kwam. De gelovige Josafat, de koning van Juda, wilde graag vrede met het Tienstammenrijk Israël. Hij bedacht een plan. Maar God was boos op hem, omdat hij vrede wilde sluiten met Ahazia. Daarom zou ook hij gestraft worden. De volgende keer hoor je wat er toen gebeurde.

Het was zomervakantie, en Sam en Anne logeerden bij opa en oma, aan de kust. Als het goed weer was, gingen ze na het ontbijt zo snel mogelijk naar het strand. Ze keken hun ogen uit naar de kite-surfers die snel en handig gebruik maakten van de wind. Sam vond het ook prachtig om naar de meeuwen

te kijken, die behendig tegen de wind in zweefden. Anne ging op zoek naar mooie schelpen, die overal op het zand voor het oprapen lagen. Zij wilde een kettinkje maken voor oma, maar ze wist niet goed hoe. Na een poosje vond zij een schelp met een gaatje er in. "Dat is wat ik nodig heb," zei ze, "daar moet ik er meer van zien te vinden." Sam ging haar

helpen, maar het duurde bijna de hele ochtend voor zij genoeg schelpen met boorgaatjes hadden gevonden.

"Waar komen al die schelpen vandaan?" wilde Anne weten, toen zij thuis een boterham aten. "En waarom zitten er in sommige gaatjes en in andere niet?" vroeg Sam. Opa en oma keken elkaar aan. "Ik denk dat wij vanmiddag maar eens naar het Zeemuseum moeten gaan" vond opa. Daar konden ze allerlei schelpen bewonderen, van klein tot groot. Er was daar ook een mevrouw, die van alles over zeedieren kon vertellen. Zij legde uit dat die schelpen op het strand van gestorven weekdieren waren. Die heten tweekleppig, omdat ze

leven in een huisje van twee schelpen die aan de ene kant aan elkaar vast zitten en aan de andere kant als twee kleppen open en dicht kunnen gaan.

"En die gaatjes dan?" wilde Sam weten. "Die worden gemaakt door boorslakjes, die op die weekdieren jagen", was het antwoord. "Maar hoe doen ze dat dan?" Opa en oma waren heel benieuwd. De

mevrouw haalde een klein schelpdier uit de kast. "Deze heet een tepelhoren," zei ze, "en die boort met zijn tong in de schelpen van tweekleppige weekdieren. Die tong lijkt net een rasp".

Op weg naar huis hoorden zij een overvliegende scholekster: "piete-piete-piet!" "Die lust ook tweekleppigen, maar dan mossels," zei opa. "Boort hij ook een gat?" vroeg Anne. "Nee, dat hoeft niet; met zijn lange, sterke snavel kan hij die twee kleppen open wrikken". Sam en Anne hadden weer wat geleerd, en oma was heel blij met dat schelpenkettinkje.

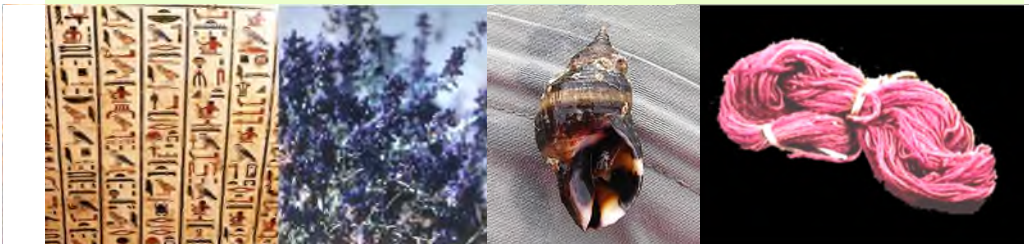

Wist je dat?

Pigmenten en kleurstoffen

Met de mooie kleur- en verfdozen van tegenwoordig is het niet moeilijk een tekening in te kleuren. Duizenden jaren geleden werden er al tekeningen in rotsen gemaakt. Om er wat kleur aan te geven, werden rode en gele aarde, of bloed, gebruikt. Voor kinderen was dat ook de enige manier om te kleuren. Veel later werden er pigmenten en kleurstoffen gemaakt uit planten en dieren. Pigmenten kun je niet oplossen in water, je kunt er dus wel mee schilderen maar geen kleding mee verven. De Egyptenaren maakten al meer dan 4000 jaar geleden kleurige muurschilderingen. Ze gebruikten hiervoor pigmenten die ze uit planten maakten. Ze hadden drie planten gevonden waar ze de basiskleuren van konden maken. Meerkrap voor rood, saffraan voor geel, en de indigostruik voor blauw. Met deze drie kleuren kun je alle kleuren maken die je maar wilt. Voor verven van kleding was het niet geschikt. Je moest toch wel een grote kuip vol verf hebben om een lap stof te kunnen verven. Het moest ook goed in de stof trekken. Ongeveer 2000 jaar voor Christus kon men al verf voor kleding maken. In de Bijbel lezen we dat er voor de tabernakel roodpurper, blauwpurper, scharlaken (rode wollen stof) en rood geverfde ramsvellen nodig waren. De Israëlieten hadden al deze kostbare stoffen meegenomen uit Egypte. Linnen en wollen stoffen of draden, geverfd in heel kostbare verf. Voor purper, een kleur die verschillende rode of blauwe tinten kon hebben, werd de purperslak gebruikt. Voor één pond verfmassa moesten wel 30.000 slakken gevonden worden. Er zat maar vier gram kleurstof in, verder water en aluin, een soort beitsmiddel, om te zorgen dat de kleur goed bleef. Voor karmijn, een paarsrode kleur, werden een soort schildluizen gebruikt. Alleen de vrouwtjes waren bruikbaar. Voor één kilo karmijn zijn wel 140.000 luizen nodig. Alleen heel rijke mensen konden dus purper of karmijn betalen. Koningsmantels waren meestal van purper. Soldaten deden de Here Jezus een kostbaar purperen kleed om, zij deden dat om Hem te bespotten. Zij begrepen niet dat de Here Jezus echt koning was.

In de middeleeuwen vond het verven plaats in 'urinekuipen'. Men gebruikte urine (plas) als 'beitsmiddel', om de verf kleurecht te maken. Op zaterdag werden de stoffen en wol in grote kuipen vol verf gelegd. Op maandagochtend werd alles er snel uitgehaald en te drogen gehangen. Het moest wel snel, de stank was vreselijk. De rest van de maandag moesten de werknemers verplicht thuis blijven. De meest gebruikte kleur was blauw. Daar komt dus de uitdrukking; een blauwe maandag vandaan.

Internet

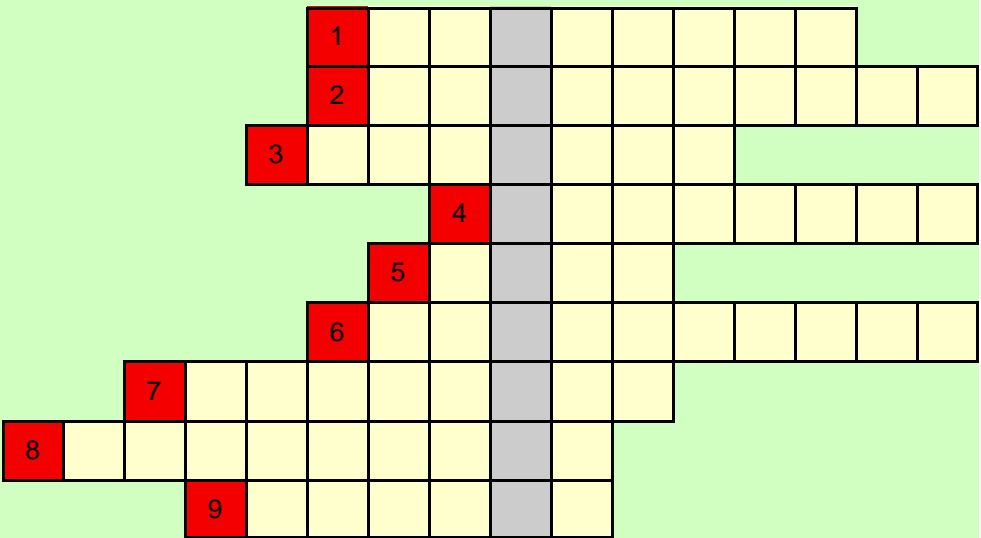
Ga je binnenkort naar het strand? Kijk dan eerst eens op <http://www.webkwestie.nl/schelpen/> Daar vind je allerlei wetenswaardigheden over alle soorten schelpen en wat je ermee kunt doen.

Op <http://www.muninn.dds.nl/verven.html> kun je foto's zien over hoe er vroeger wol en andere stoffen werden geverfd.

Op de website van Artis kun je rotstekeningen bekijken:

www.artis.nl/main.php?pagina=paginas/t/dierentuin/afrikasavanne/rotstek/html

Invulpuzzel schelpen

Vul de woorden in volgens de beschrijving. Als je het goed hebt gedaan, komt er in de grijze vakjes nog een woord te staan. Succes!

1. Hier vind je vele soorten van op het strand
2. In schelpen zit deze diersoort
3. Deze weekdieren kun je eten en zijn heel duur
4. Een mossel leeft in dit water
5. Een schelp is opgebouwd uit deze stof
6. Hoe oud een schelp is kun je zien aan (denk aan de leeftijd van een boom)
7. Is een zoutwater schelp steviger of dunner dan een zoetwaterschelp?
8. Dit kan je maken van schelpen met een gaatje
9. De rand van een schelp heet de...